

หัวข้อวิทยานิพนธ์	เสียงเงียบของแม่ผู้ติดเชื้อเอชไอวี : อำนาจ การต่อรองและการ ขัดขืน (Silence: Power, Negotiation and Resistance of HIV Positive Mothers)
ชื่อผู้เขียน	นายปราบดา ประภาศิริ (Mr. Prabda Prapasiri)
ระดับปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	สาขาวิชาสตรีศึกษา สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์วิทย์ บุญมงคล
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงประสบการณ์การไม่เปิดเผยสถานะการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของหญิงตั้งครรภ์และมารดาหลังคลอด ไอ วี รวมทั้งศึกษาการต่อรองต่ออำนาจที่ดำรงอยู่รอบตัวเธอ และการจัดการกับปัญหาต่างๆ ของเธอ ใช้วิธีการศึกษาทางสตรีนิยม ที่เน้นการแบ่งปันประสบการณ์ชีวิต และสะท้อนกลับอยู่ตลอดเวลา

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบของการปิดบังผลเลือดกับมีสามแบบคือ ไม่บอกใครเลย สอง เลือกรับเฉพาะพ่อแม่ตน พี่น้อง และสามบอกเฉพาะสามี สองกลุ่มหลังเปิดเผยด้วยความบังเอิญเพราะมีเหตุการณ์พาไป ได้แก่ สามีติดเชื้ออยู่แล้วและข้อมูลจากแพทย์ที่ทำการรักษา เหตุผลที่ทุกคนไม่พูดคือ กลัวถูกสามีทอดทิ้ง ไม่อยากให้สามีเสียใจ กลัวการถูกตำหนิ กลัวสังคมไม่ยอมรับ ตนจะถูกกีดกันออกจากวงสังคม กลัวถูกมองว่าตนเป็นคนไม่ดี เป็นผู้หญิงล้ำสอน ผู้หญิงให้ความหมายต่อความเงียบว่า ตอนแรกก็รู้ว่าติดเชื้อ พูดไม่ออกในตอนนั้นไม่ได้เป็นเรื่องของตนเพียงอย่างเดียว คิดถึงครอบครัว ชื่อเสียงของพ่อแม่ เมื่อทอดระยะเวลาออกไป คิดว่า เป็นการนิ่งเงียบเพื่อหาทางออก ไม่ได้เป็นการยอมแพ้ พวกเขาได้ยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้นพยายามคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดา บางคนบอกว่าเป็นเรื่องของเวรกรรม การคลี่คลายปัญหาของพวกเขายังไม่จบลง เพราะว่าชีวิตไม่ได้หยุดนิ่ง ความเป็นตัวตนไหลเลื่อน ในแต่ละครั้งของการจัดการกับปัญหา มีการสลับไปสลับมาของการยอมจำนนกับการเป็นผู้กระทำ แต่ทั้งสองอย่างที่ทำไปเพื่อการอยู่รอดทั้งนั้น

การศึกษาครั้งนี้ เปิดเผยให้เห็นการดำรงอยู่ของอำนาจชายเหนือหญิง ผ่านสถาบันครอบครัว สังคม การแบ่งงานกันทำและเพศวิถี และชี้ให้เห็นว่าความเจียมของผู้หญิงไม่ได้เป็นภาพของการยอมจำนน หมดหนทาง หากเป็นรูปแบบหนึ่งของการขัดขืน การต่อรองกับอำนาจของระบบชายเป็นใหญ่

ผลของการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า สังคมต้องหันมาทบทวน ขบคิด ตั้งคำถาม หรือสร้างองค์ความรู้กับการประกอบสร้าง บทบาทหญิงชาย ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างหญิงกับชายในมิติต่างๆ โดยเฉพาะวาทกรรมทางการแพทย์ได้เข้ามาควบคุม ครอบงำ สิทธิเนื้อตัวร่างกายของผู้หญิงผ่านโปรแกรมวิชาการต่างๆ อย่างชอบธรรม เราต้องเผยแพร่ที่แท้จริงว่า อะไรที่ทำให้ผู้หญิงขาดโอกาสที่จะเลือก หรือเข้าถึงบริการทางการแพทย์ อย่างไรบ้าง และในท้ายที่สุด ทำอย่างไรถึงจะส่งเสริมให้ผู้หญิงได้มีอำนาจในตัวตน มีโอกาสได้แสดงความรู้ความสามารถเพื่อที่จะได้ดูแลตัวเองได้อย่างอิสระและรับผิดชอบภาระที่อยู่รอบๆ ตัว